

ITINERARI FORMATIU UNITAT DOCENT INFERMERIA DEL TREBALL HOSPITAL SANTA CREU I SANT PAU

Especialitat: INFERMERIA DEL TREBALL Data revisió itinerari: febrer 2023

Cap de la Unitat Docent: RAFAEL PADROS SELMA

Tutora docent: MONTSERRAT RUIZ HERERÍAS

Data d'aprovació per la Comissió de Docència: 8 de febrer 2023

1. INTRODUCCIÓ:

- El programa de formació sanitària especialitzada (FSE) es basa principalment en l'aprenentatge assistencial tutelat, de manera que el/la resident vagi adquirint de manera progressiva experiència en la presa de decisions, habilitats i actituds pròpies de la seva especialitat. El Reial Decret 183/2008 publicat el febrer de 2008 insisteix en la necessitat d'establir un sistema de supervisió progressiu, perquè el/la resident vagi adquirint autonomia, i cal delimitar uns graus de responsabilitat per a cada any de residència, i també per a cada tècnica o àrea de coneixement. Així, a **Infermeria del Treball** hi ha algunes tècniques que han de conèixer tots/es els/les residents des dels primers mesos un cop iniciada la residència i, altres, en canvi, no es consideren fonamentals per a la formació bàsica d'un/a especialista, i el/la resident només les ha de conèixer i haver-les presenciats.

A banda del protocol de supervisió de les activitats que realitza el/la resident durant tot el període formatiu i que està en un document independent, per a cadascuna de les àrees de rotació i segons els objectius docents generals i específics a assolir i l'any de residència, s'ha especificat també el grau d'autonomia que ha d'assolir.

Els graus de responsabilitat i d'autonomia que han d'assolir els/les residents, molt lligats al de supervisió, es divideixen entre:

- **Nivell 1:** les habilitats adquirides permeten el/la resident dur a terme les activitats de manera autònoma, sense necessitat d'una tutorització directa, si bé té l'opció de consultar l'especialista responsable sempre que ho consideri necessari.
- **Nivell 2:** el/la resident té un coneixement extens que li permet realitzar directament les activitats, però no té prou expertesa per fer-ho de manera totalment independent.
- **Nivell 3:** el resident no té experiència pròpia i no pot, per tant, dur a terme les activitats; les fa el personal sanitari del centre i el/la resident observats i/o ajudat en la seva execució.

2. DURADA DE L'ESPECIALITAT:

2 anys.

3. OBJECTIUS GENERALS DE L'ESPECIALITAT:

Formar professionals que puguin realitzar les activitats pròpies de la seva especialitat, adreçades a prevenir, promoure, protegir i restaurar la salut de la població treballadora amb un enfocament laboral i comunitari, integrat i integral, amb una base científica i un coneixement empíric.

4. OBJECTIUS ESPECÍFICS DE L'ESPECIALITAT:

QUADRE DE ROTACIONS

ANY	ROTACIO	DISPOSITIU	DURADA
R1	Formació Teòrica a Infermeria del Treball (FTET)	Universitat Pompeu Fabra*	2 mesos
	Atenció Especialitzada		24 setmanes (5,5 mesos)
	Urgències de medicina	HSCSP	4 setmanes
	Urgències traumatològiques	HSCSP	4 setmanes
	Rehabilitació	HSCSP	1 setmana
	Pneumologia	HSCSP	2 setmanes
	Cardiologia	HSCSP	2 setmanes
	Dermatologia	HSCSP	2 setmanes
	Al·lèrgologia	HSCSP	2 setmanes
	Preventiva: Malalties infeccioses	HSCSP	2 setmanes
	Oftalmologia	HSCSP	2 setmanes
	Otorrinolaringologia	HSCSP	1 setmana
	Radiodiagnòstic	HSCSP	2 setmanes
	Vacances	-	1 mes
	Atenció Primària	CAP SARDENYA*	1 mes
Gestió administrativa	Unitat de Salut Laboral Costa de Ponent de l'ASPCAT *	0,5 mesos	
Servei de Prevenció	HSCSP	2 mesos	
R2	Formació Teòrica a Infermeria del Treball (FTET)	Universitat Pompeu Fabra*	0,5 mesos
	Servei de Prevenció	HSCSP	10,5 mesos
	Vacances	-	1 mes

(* Dispositius docents associats)

Formació teòrica en Infermeria del Treball:

Lloc de realització: Universitat Pompeu Fabra

Durada: 2 mesos de R1 i 2 setmanes de R2

Contingut: Annex 1

Formació Pràctica

Resident de Primer Any

1- Urgències de Medicina (4 setmanes)

OBJECTIUS

- Manejar pacients a urgències: aerosolteràpia, canalització de catèters venosos, gasometries, col·locació d'embenatges, cures, sutures, etc.
- Participar en el triatge dels usuaris que acudeixen al Servei.
- Aplicar les pautes d'actuació, cures i consells en les **patologies agudes més freqüents** (reaccions al·lèrgiques, síndrome gripal, faringitis, gastroenteritis, vòmits, diarrees, infeccions de tracte urinari, crisis asmàtiques, lesions músculo-esquelètiques, etc.) i davant els processos de **reagudització de malalties cròniques** (MPOC, ICC, hipo/hiperglucèmia, etc.)

COMPETÈNCIES RELACIONADES

- Utilitzar els conceptes teòrics i el coneixement de les cures d'infermeria com a base per a la presa de decisions en la pràctica infermera d'urgències i emergències.
- Coneixement del funcionament general del Servei d'Urgències. Coneixement i maneig dels aparells. Utilització racional de recursos.
- Valoració del pacient urgent: reconeixement de les situacions crítiques i capacitat d'actuació immediata.
- Maneig de la patologia menor freqüent. Criteris de derivació.
- Reconeixement i maneig bàsic de les urgències oftalmològiques, otorrinolaringològiques i dels principals problemes cardiològics i respiratoris (dolor toràcic, dispnea, palpitations, arrítmies, HTA, hemoptisi, IRA, IRC, pacient asmàtic, etc.).
- Desenvolupar habilitats en el consell breu i educació en relació amb la cura de ferides, processos traumatològics, tractament de patologies cròniques, lumbàlgies, immobilitzacions traumatològiques, etc. I sobre la correcta utilització dels serveis de salut per part dels pacients i foment de l'autocura.
- Manejar eficaçment els recursos de suport vital (RCP) i les tècniques d'atenció a la urgència.
- Conèixer el procés de monitoratge i assistència a pacients en situació crítica (estabilització).
- Garantir la seguretat del pacient i l'entorn per prevenir possibles complicacions derivades de la situació d'urgència.
- Col·laborar en els procediments diagnòstics i de suport neurològic.

- Col·laborar en els dispositius d'actuació davant emergències i catàstrofes (si s'escau).

ACTIVITATS

- Fer la valoració i prioritització en diferents situacions: catalogació de malalts.
- Manejar i utilitzar medicaments i productes sanitaris de l'àmbit d'urgències, segons el previst en la legislació vigent.
- Conèixer i manejar les urgències per intoxicació.
- Manejar i valorar el pacient cremat.
- Comunicar-se de forma efectiva i clara amb els companys de feina, de la mateixa i diferent categoria (habilitats de comunicació).
- Fer una anamnesi detallada i sistemàtica (pacient i família), adreçada fonamentalment al motiu de consulta.
- Identificar el grau de dolor en el pacient: utilització de les diferents escales.
- Registrar les dades de manera adequada: maneig de programes informàtics (els de la unitat on estigui).
- Realitzar i adquirir habilitats tècniques: canalització de via venosa perifèrica, obtenció d'anàlítica (venosa i arterial), sondatge vesical, sondatge nasogàstric, aerosolteràpia, administració de medicació endovenosa, cures, etc.
- Realitzar tècniques de reanimació cardiopulmonar bàsica.
- Manejar la ventilació mecànica en situacions urgents.
- Mobilització i transport de pacients en situacions d'urgència.

2- Urgències de Traumatologia (4 setmanes)

OBJECTIUS

- Conèixer i identificar els recursos i tècniques davant situacions d'urgència traumatològica, la seva organització i coordinació (circuitos).
- Desenvolupar destresa en les tasques de triatge i maneig de la terapèutica inicial i criteris de derivació de pacients amb politraumatismes, traumatisme toràcic, traumatisme abdominal, esquinç greu, luxacions i fractures.
- Conèixer pautes d'actuació, cures i consells en la patologia aguda més freqüentada en aquest Servei.
- Desenvolupar habilitats tècniques relacionades amb el maneig terapèutic, pronació dolorosa, esquinços no greus, luxació d'articulacions i lesions musculars agudes.

COMPETÈNCIES RELACIONADES

- Conèixer el maneig terapèutic i criteris de derivació d'esquinços, luxacions, fractures i lesions musculars agudes.
- Conèixer el maneig, terapèutica inicial i criteris de derivació de pacient amb trauma greu o amb politraumatismes.
- Maneig de problemes músculo-esquelètics més habituals en l'àmbit laboral.

ACTIVITATS

- Realitzar exploracions clíniques bàsiques: músculo-esquelètica.
- Manejar adequadament el pacient amb politraumatisme: mobilització i immobilització. Trasllat.
- Realitzar proves i tècniques per al correcte maneig de fractures obertes i/o tancades (coloració, temperatura, farcit capil·lar distal, palpació dels pulsos perifèrics, correcta immobilització del focus de fractura).
- Interpretar l'estudi radiològic bàsic.
- Realitzar diferents immobilitzacions: embenatges compressius i funcionals, fèrules...
- Realitzar la prevenció de les trombosis venoses dels membres.
- Realitzar cures.
- Realitzar sutures: identificar i valorar correctament els tipus de lesió i suturar en funció del lloc on es trobi situada.
- Proporcionar cures que ajuden a restablir i mantenir les funcions i prevenir les complicacions.
- Proporcionar al pacient i a la seva família educació, assessorament i coordinació del tractament.

3- Rehabilitació (1 setmana)

OBJECTIUS

- Conèixer pautes d'actuació, cures i consells en la patologia més freqüentada en aquest Servei.
- Desenvolupar habilitats tècniques relacionades amb el maneig terapèutic, pronació dolorosa, esquinços no greus, luxació d'articulacions i lesions musculars no agudes.
- Conèixer les principals teràpies rehabilitadores: indicacions, contraindicacions, i també l'ordre d'elecció, d'associació i d'aplicació.

COMPETÈNCIES RELACIONADES

- Maneig de problemes més habituals en l'àmbit laboral, problemes músculo-esquelètics, neurològics, respiratoris,...
- Maneig i abordatge d'estratègies rehabilitadores.
- Manejar activitats preventives de trastorns més freqüents: escola de l'esquena, escola d'espatlla, prevenció d'alteracions posturals,...

ACTIVITATS

- Realitzar exploracions clíniques bàsiques: músculo-esquelètica.
- Interpretació d'estudi radiològic bàsic.
- Realitzar diferents immobilitzacions: embenatges compressius i funcionals, fèrules,...

- Aprendre a valorar les conseqüències fisiopatològiques de la immobilitat, especialment a nivell muscular, ossi i articular, i també la seva prevenció i tractament.
- Realitzar la prevenció de les trombosis venoses dels membres.
- Proporcionar cures que ajudin a restablir i mantenir les funcions i a prevenir les complicacions.
- Proporcionar al pacient i a la seva família educació, assessorament i coordinació del tractament.
- Col·laborar en el desenvolupament de programes de fisioteràpia respiratòria.
- Posar en pràctica les indicacions de rehabilitació en patologia traumàtica, i també els criteris de derivació a: esquinços (principalment de turmell, genoll i raquis cervical), luxacions (principalment les recidivants d'espatlla i ròtula), fractures i particularitats específiques de mà i peu.
- Dur a terme les tècniques de rehabilitació utilitzades en patologia respiratòria i neurològica.
- Dur a terme les tècniques de rehabilitació cardíaca: valvulopatia cardíaca, pacients coronaris, post infart de miocardi, etc.
- Realitzar la prevenció de les trombosis venoses dels membres.

4- Pneumologia (2 setmanes)

OBJECTIUS

- Reconèixer els processos patològics relacionats amb aquesta especialitat. Aplicar els tractaments terapèutics derivats d'aquesta.
- Identificar els recursos i tècniques d'atenció a la salut en patologia respiratòria.
- Desenvolupar habilitats en la correcta realització i interpretació de proves diagnòstiques.
- Identificar les diferents recomanacions de cures per a les persones amb patologia pneumològica.
- Conèixer programes del pacient amb patologia pneumològica.
- Desenvolupar habilitats en l'educació del pacient amb patologia pneumològica.
- Conèixer programes d'exercicis de fisioteràpia respiratòria.
- Conèixer i participar en les activitats de promoció de la salut i prevenció de malalties respiratòries a la feina.

COMPETÈNCIES RELACIONADES

- Maneig i interpretació dels mètodes diagnòstics més habituals: anamnesi, exploració física, espirometria, gasometria arterial, mantoux, auscultació, analítica bàsica, ECG, radiologia toràcica, etc.
- Maneig de les mesures terapèutiques més habituals higièniques-dietètiques, fisioteràpia respiratòria, antibioteràpia, broncodilatadors, aerosolteràpia, oxigenoteràpia, antihipertensius, antiarrítmics, diurètics, anticoagulants.
- Maneig i integració del pacient amb insuficiència respiratòria crònica i asma.

- Maneig de les activitats preventives de les broncopneumopaties ambientals i laborals.
- Conèixer la indicació d'aplicació d'altres mètodes diagnòstics: prova d'esforç, ecocardiograma, etc.

ACTIVITATS

- Exploració clínica bàsica (auscultació pulmonar...)
- Realització i interpretació de proves diagnòstiques (espirometries,...)
- Col·laborar, o en el seu cas, aplicar tècniques terapèutiques existents.
- Administració de nebulitzadors i recomanacions sobre el seu ús adequat.
- Col·laborar amb la infermera en les activitats d'educació sanitària.

5- Cardiologia (2 setmanes)

OBJECTIUS

- Reconèixer els processos patològics relacionats amb aquesta especialitat. Aplicar els tractaments terapèutics derivats d'aquesta.
- Identificar els recursos i tècniques d'atenció a la salut en patologia cardíaca.
- Desenvolupar habilitats en la correcta realització i interpretació de proves diagnòstiques.
- Identificar les diferents recomanacions de cures per a les persones amb patologia cardíaca.
- Conèixer programes del pacient amb patologia cardíaca.
- Desenvolupar habilitats en l'educació del pacient amb patologia cardíaca.
- Conèixer programes d'exercicis de fisioteràpia cardíaca.
- Conèixer i participar en les activitats de promoció de la salut i prevenció de malalties cardiovasculars a la feina.

COMPETÈNCIES RELACIONADES

- Maneig i interpretació dels mètodes diagnòstics més habituals anamnesi, exploració física, espirometria, gasometria arterial, mantoux, auscultació, analítica bàsica, ECG, radiologia toràcica, etc.
- Maneig de les mesures terapèutiques més habituals higièniques- dietètiques, antibioteràpia, broncodilatadors, aerosolteràpia, oxigenoteràpia, antihipertensius, antiarrítmics, diurètics, anticoagulants.
- Conèixer la indicació d'aplicació d'altres mètodes diagnòstics: prova d'esforç, ecocardiograma, etc.

ACTIVITATS

- Exploració clínica bàsica (auscultació cardíaca, pulsos,...)
- Realització i interpretació de proves diagnòstiques (ECG,...)
- Col·laborar, o en el seu cas, aplicar tècniques terapèutiques existents.
- Col·laborar amb la infermera en les activitats d'educació sanitària.

- Realitzar activitats preventives en treballadors amb factors de risc cardiovascular, cardiopatia isquèmica i insuficiència cardíaca.

6- Dermatologia (2 setmanes)

OBJECTIUS

- Reconèixer els processos patològics relacionats amb aquestes especialitats.
- Identificar i manejar els recursos disponibles.
- Conèixer les principals lesions dermatològiques i amb els diferents al·lèrgens i la seva eventual relació amb l'àmbit laboral.
- Desenvolupar habilitats bàsiques relacionades amb el maneig del pacient amb problemes dermatològics.
- Desenvolupar destreses en activitats preventives higièniques en l'àmbit laboral i comunitari.

COMPETÈNCIES RELACIONADES

- Reconeixement de les lesions elementals dermatològiques.
- Maneig i interpretació dels mètodes diagnòstics més habituals: anamnesi, exploració física, recollida de mostres, proves de laboratori, anatomia patològica...
- Maneig de les mesures terapèutiques més habituals: antimicòtics, hidrants fotoprotectors, antibiòtics tòpics..., corticoides tòpics i sistèmics, antihistamínics, tractaments de desensibilització...
- Coneixement de les mesures d'educació sanitària i activitats en l'àmbit laboral i comunitari.

ACTIVITATS

- Anamnesi i exploració clínica bàsica per reconèixer les lesions elementals. Interpretació de les proves diagnòstiques específiques.
- Col·laborar amb la infermera, o en el seu cas, aplicar criteris de derivació adequada dels principals problemes: urticàries, dermatitis, ...
- Col·laborar amb la infermera, o en el seu cas, administrar els tractaments més habituals: corticoides tòpics i sistèmics, ...
- Col·laborar amb la infermera, o en el seu cas, recomanar les mesures preventives higièniques en l'àmbit laboral i comunitari: casa, família,...

7- Al·lèrgologia (2 setmanes)

OBJECTIUS

- Reconèixer els processos patològics relacionats amb aquesta especialitat.
- Identificar i manejar els recursos disponibles.

- Desenvolupar habilitats bàsiques relacionades amb el maneig del pacient amb problemes al·lèrgics.
- Desenvolupar habilitats tècniques per a la realització de proves cutànies (prick test i intradermorreacció).
- Desenvolupar destreses en activitats preventives higièniques en l'àmbit laboral i comunitari.

COMPETÈNCIES RELACIONADES

- Maneig i interpretació dels mètodes diagnòstics més habituals: anamnesi, exploració física, recollida de mostres, proves de laboratori, anatomia patològica,...
- Coneixement dels problemes de salut al·lèrgics, les seves presentacions clíniques més prevalents i relació amb al·lèrgens ambientals o laborals.
- Maneig de les mesures terapèutiques més habituals: antimicòtics, hidrants fotoprotectors, antibiòtics tòpics..., corticoides tòpics i sistèmics, antihistamínics, tractaments de desensibilització...
- Coneixement de les mesures d'educació sanitària i activitats en l'àmbit laboral i comunitari.

ACTIVITATS

- Anamnesi i exploració clínica bàsica.
- Interpretació de les proves diagnòstiques específiques.
- Realitzar i interpretar proves cutànies: Escarificació (Prick test) i intradermorreacció.
- Col·laborar amb la infermera, o en el seu cas, administrar els tractaments més habituals: corticoides tòpics i sistèmics, antihistamínics, tractaments de dessensibilització,...
- Col·laborar amb la infermera, o en el seu cas, recomanar les mesures preventives higièniques en l'àmbit laboral i comunitari: casa, família...

8- Preventiva: Unitat de Malalties Infeccioses (2 setmanes)

OBJECTIUS

- Conèixer el funcionament de la unitat i els seus recursos.
- Conèixer la vacunació de l'adult susceptible d'immunització.
- Conèixer el procediment a seguir davant contacte amb gèrmens epidemiològicament rellevants.
- Manejar els diferents aïllaments en funció de la via de transmissió.
- Conèixer els protocols de neteja i desinfecció en l'àmbit hospitalari.

COMPETÈNCIES RELACIONADES

- Aplicació dels coneixements microbiològics, immunològics i epidemiològics per promoure la salut, prevenir i controlar la infecció i les malalties transmissibles.
- Aplicació dels coneixements sobre el control de la infecció per a la prevenció i control d'infeccions en entorns clínics i no clínics.
- Aplicació dels principis de neteja, desinfecció i esterilització per promoure un ambient segur tant en l'àmbit laboral com comunitari.

ACTIVITATS

- Participar, o en el seu cas, realitzar vacunacions.
- Participar en la identificació i adopció de mesures en les infeccions susceptibles d'aïllament.
- Conèixer els diferents estudis epidemiològics que reflecteixen les taxes d'infecció nosocomial.

9- Otorrinolaringologia (1 setmana)

OBJECTIUS

- Identificar els recursos i tècniques d'atenció a la salut davant situacions de malaltia d'ORL.
- Desenvolupar habilitats bàsiques relacionades amb el maneig de pacients amb problemes d'ORL (maneig d'urgències, pacients laringectomitzats...) i també en activitats preventives i procediments diagnòstics.

COMPETÈNCIES RELACIONADES

- Identificar els processos fisiopatològics a nivell d'ORL i les seves manifestacions realitzant una correcta anamnesi.
- Conèixer i aplicar les mesures terapèutiques més habituals.
- Maneig de pacients amb seqüeles d'intervenció quirúrgica.
- Coneixement d'activitats preventives, hipoacúsies, ergonomia foniàtrica, treballs a pressions diferents a l'atmosfèrica, etc.
- Realitzar el maneig diagnòstic i la primera assistència en situació d'urgència.

ACTIVITATS

- Col·laborar en la realització correcta d'anamnesi (sordesa, mareig/vertigen, supuració d'oïda, otàlgia...).
- Realització de proves diagnòstiques audiològiques (audiometria, otoscòpia...).
- Col·laborar en la terapèutica de la patologia otorrinolaringològica més freqüent (extracció de tap de cera i cossos estranys, taponament nasal, etc.).
- Realitzar primera assistència en situació d'urgència: cos estrany enclavat.

10- Oftalmologia (2 setmanes)

OBJECTIUS

- Identificar els recursos i tècniques d'atenció a la salut davant situacions de malaltia oftalmològica.
- Desenvolupar habilitats bàsiques relacionades amb el maneig de pacients amb problemes oftàlmics (maneig d'urgències, ...) i també en activitats preventives i procediments diagnòstics.

COMPETÈNCIES RELACIONADES

- Identificar els processos fisiopatològics a nivell oftalmològic i les seves manifestacions realitzant una correcta anamnesi.
- Conèixer i aplicar les mesures terapèutiques més habituals.
- Maneig de pacients amb seqüeles d'intervenció quirúrgica.
- Realitzar el maneig diagnòstic i la primera assistència en situació d'urgència.

ACTIVITATS

- Col·laborar en la realització correcta d'anamnesi.
- Realitzar i interpretar: Test visió.

- Realitzar primera assistència en situació d'urgència de cos estrany enclavat, traumatisme ocular físic/químic, perforació ocular...
- Utilitzar adequadament els medicaments oftalmològics, avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i/o efectes derivats de la seva administració i consum.

11- Radiodiagnòstic (2 setmanes)

OBJECTIUS

- Conèixer el funcionament de la unitat i els seus recursos.
- Valorar i interpretar les proves realitzades per reconèixer les principals patologies.

COMPETÈNCIES RELACIONADES

- Conèixer les indicacions i tècniques de radiologia bàsica: Radiologia toràcica, abdominal, osteoarticular.
- Coneixement d'anatomia radiològica bàsica.
- Conèixer les indicacions per aplicar altres tècniques radiològiques: Eco, TAC, RMN. Coneixements de tipus de contrastos emprats en Radiologia.

ACTIVITATS

- Participar juntament al personal de la unitat en la valoració de les proves radiodiagnòstiques.
- Col·laborar, o en el seu cas, administrar els diferents contrastos utilitzats en Radiologia.

12- Atenció Primària (1 mes)

Es farà al CAP Sardenya, acreditat com a dispositiu docent associat de la unitat.

OBJECTIUS

- Adquirir els coneixements en l'Àrea de Salut preventiva i de Promoció de la Salut en la població treballadora:
  - Conèixer els procediments per analitzar la situació de salut de la comunitat.
  - Adquirir habilitats d'entrevista clínica i comunicació efectiva.
  - Conèixer programes de promoció de la salut i prevenció de malaltia.
- Adquirir els coneixements en les àrees de docència i recerca.

Aquests objectius hauran d'integrar-se en els programes de salut i d'educació sanitària on col·laboren els infermers que presten serveis en els dispositius d'atenció primària integrats a la unitat docent.

COMPETÈNCIES RELACIONADES

- Realitzar activitats sanitàries per incrementar el nivell de salut de la població treballadora.
- Conèixer, participar i estar familiaritzat amb activitats relatives a les malalties comunes del treballador.
- Detectar precoçment els factors de risc derivats del treball, i també malalties relacionades amb la seva activitat laboral, malalties professionals i totes aquelles situacions que puguin repercutir en la salut laboral.
- Manejar i/o aplicar els criteris de derivació adequada dels principals problemes de salut (cardiològics, pneumològics, traumatològics, al·lèrgics).
- Realitzar campanyes de Promoció de la Salut per fomentar una cultura de salut, prioritàriament en la població treballadora.
- Informar i formar la població adulta planificant, executant i avaluant programes educatius segons les necessitats detectades, de forma individualitzada o en grups.
- Realitzar /col·laborar amb les comunicacions científiques i de divulgació.
- Realitzar programes educatius a la població, prioritàriament treballadora, segons les necessitats de salut detectades.
- Intervenir en projectes de recerca per a una millora continuada, sigui de forma individual o col·lectiva.
- Utilitzar i millorar eines que permetin mesurar els resultats de les intervencions d'infermeria.

ACTIVITATS

- Realitzar consultes d'infermeria a la població treballadora, valorant les possibles patologies del treball, aquelles que puguin estar relacionades amb ell, malalties professionals i totes aquelles situacions de salut que puguin estar causades per aquest.
- Participar en Programes de Prevenció i Promoció de la salut (campanyes de vacunació, hàbits de vida saludable, tècniques de deshabitució tabàquica, exercici i salut, alimentació saludable, salut emocional, cribratges,...).
- Formació als treballadors i educació sanitària.
- Col·laborar en Projectes de Recerca de la Salut Laboral.
- Ser capaços de realitzar una història clínica laboral, detectant els possibles riscos relacionats amb el treball.
- Realitzar activitats sanitàries adreçades a la millora de la salut de la població treballadora.
- Informar i formar la població adulta planificant, executant i avaluant programes educatius segons les necessitats detectades, de forma individualitzada o en grups.
- Utilitzar i millorar eines que permetin mesurar els resultats de les intervencions infermeres.

13- Serveis de gestió administrativa- Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT) (2 setmanes)

Es farà a la Unitat de Salut Laboral Costa de Ponent de l'Agència, situada a Hospitalet de Llobregat.

OBJECTIUS GENERALS

- Conèixer el funcionament i activitats en salut laboral d'una institució de salut pública.
- Participar activament en les tasques preventives, assistencials, gestores i investigadores pròpies de la Unitat de Salut Laboral i de l'ASPCAT.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Adquirir els coneixements necessaris per a la gestió de pacients, la seva caracterització i catalogació per determinar la possible relació entre els danys per a la salut i les condicions de treball de diferent naturalesa, i també conèixer les recomanacions per als diferents agents implicats en l'assistència sanitària i la prevenció de riscos laborals.
- Conèixer el marc conceptual dels factors de risc psicosocial.
- Conèixer la gestió dels sistemes d'informació en salut laboral i adquirir coneixements per al disseny, identificació de fonts de dades, recollida, codificació i informatització de dades, i també la seva anàlisi i difusió de resultats.
- Conèixer el programa de vigilància postocupacional de la salut dels treballadors exposats a l'amiant.
- Conèixer el marc conceptual de les intervencions de salut pública adreçades a la promoció de la salut a la feina i les activitats adreçades a les empreses en el marc del projecte Empresa Promotora de Salut.

ACTIVITATS A REALITZAR

- Participar en activitats de gestió del sistema de notificació de patologies relacionades amb el treball.
- Participar en l'estudi de problemes de salut laboral derivats pels metges d'atenció primària.
- Participar en activitats de formació i estímul de la notificació en salut laboral adreçades als equips d'atenció primària.
- Participar en les activitats del Programa de vigilància postocupacional de la salut dels treballadors exposats a l'amiant.
- Participar en l'actualització del contingut sobre salut laboral de la web de l'Agència de Salut Pública de Catalunya.
- Participar en les activitats del projecte Empresa Promotora de Salut.

A partir d'aquest moment, comença la formació específica en el mateix projecte.

14- Servei de prevenció (2 mesos)

OBJECTIUS

- Conèixer: l'estructura i el funcionament de la Unitat bàsica de Prevenció.

- Adquirir coneixements i habilitats en l'atenció al treballador.
- Integrar i indicar altres mesures terapèutiques no farmacològiques com dieta, exercici físic en les alteracions de salut més freqüents.
- Identificar l'existència de factors de risc per a la salut, amb especial atenció als estils de vida saludables.
- Conèixer els criteris i informes d'aptitud laboral.
- Assistir a les sessions clíniques de la Unitat.

COMPETÈNCIES RELACIONADES

- Conèixer i participar en les activitats preventives de l'àrea de prevenció tècnica.
- Realitzar la vigilància de la salut col·lectiva i individual.
- Dissenyar i impartir formació als treballadors.
- Definir els conceptes d'empresa i treballador protegit i contingència professional.
- Descriure la metòdica en l'assistència a treballadors lesionats o malalts.
- Determinar els tràmits de registre i gestió d'incapacitats per contingència professional.
- Conèixer, participar i estar familiaritzat amb les activitats relacionades amb la gestió dels serveis de prevenció de riscos laborals.
- Realitzar la valoració de les deficiències visuals en relació al treball habitual.
- Conèixer la gestió del sistema de registre, apropiat i accessible, que asseguri la confidencialitat de les dades d'acord amb allò previst en la legislació vigent.
- Gestionar cures adreçades a elevar la qualitat i que permetin valorar el seu cost efectivitat.
- Identificar i participar activament en les urgències mèdiques que al llarg d'aquest període es presentin al Servei de Prevenció.
- Conèixer, participar i estar familiaritzat amb la gestió de la prevenció de riscos laborals.
- Conèixer i participar en estudis de contactes d'agents biològics infecciosos.
- Proposar i incentivar la continuïtat dels tractaments i cures proporcionats a la població treballadora tant dins com fora de la seva jornada laboral, establint els canals de comunicació adequats.

ACTIVITATS

- Col·laborar en la realització d'exàmens de salut, ajustats als protocols de vigilància de la salut i a l'àmbit de les seves competències.
- Realitzar proves funcionals (CV, OFT, ...).
- Col·laborar en les investigacions d'accidents.
- Col·laborar en la vacunació de la població treballadora en funció del seu estat vacunal/exposició a risc laboral.
- Col·laborar en la realització d'estudis de contactes.
- Realitzar un registre adequat de dades.

Segon Any de Residència: SERVEI DE PREVENCIÓ

La part pràctica se seguirà desenvolupant íntegrament en el Servei.

OBJECTIUS

- Conèixer les unitats de suport i circuits d'atenció als treballadors i els sistemes d'informació bàsics.
- Conèixer i diferenciar els conceptes: Riscos específics per lloc, vigilància de la salut, Accident de treball, Accident biològic, mesures de prevenció, Equips de protecció individual...
- Adquirir coneixements i habilitats en l'atenció al treballador.
- Detectar els conflictes ètics i legals que es plantegin com a conseqüència de la pràctica laboral.
- Adquirir habilitats docents i investigadores.
- Conèixer i assistir al funcionament del comitè de seguretat i salut.
- Participar en les sessions clíniques de l'organització.
- Conèixer i participar el pla d'autoprotecció.

COMPETÈNCIES RELACIONADES

- Treballar i col·laborar activament en l'equip multidisciplinari dels serveis de prevenció ocupant el seu lloc d'infermer especialista.
- Incrementar el nivell de salut de la població treballadora, mitjançant accions adreçades a la promoció de la salut, prevenció de riscos derivats de la feina, protecció de la salut i formació dels treballadors.
- Conèixer, participar i estar familiaritzat amb les activitats relacionades amb les malalties professionals, accidents de treball, malalties relacionades amb la feina i altres malalties prevalents en l'àmbit laboral.
- Realitzar la valoració de les deficiències visuals amb relació al treball habitual i aplicar les recomanacions de l'ergo-oftalmologia, especialment en feines amb PVD i ambients secs.
- Detectar precoçment els factors de risc derivats de la feina, i també qualsevol alteració que pugui presentar-se en la població treballadora tant sana com malalta, duent a terme les activitats necessàries per al seu control i seguiment, aprofundint en la població especialment sensible.
- Promoure la participació del treballador en mesures de protecció davant els riscos als quals estan exposats a la seva feina, fomentant la responsabilitat laboral en matèria de salut i seguretat, promovent la participació de la població treballadora en plans d'emergència.
- Col·laborar, participar i, en el seu cas, dirigir les activitats de planificació i direcció relatives a la implantació dels plans d'emergència.
- Assessorar els òrgans de direcció de les empreses i institucions sobre els riscos i la repercussió de les condicions de treball sobre la salut dels treballadors i interactuar amb els diferents agents socials: organitzacions sindicals i societats científiques per

al desenvolupament de més recursos i noves iniciatives per a la millora de la salut i la seguretat dels treballadors.

- Coordinar les seves actuacions amb el sistema nacional de salut.
- Valorar pericialment, en l'àmbit competencial de la professió infermera, les conseqüències que té tant la patologia laboral com la patologia comuna que pogués col·lidir amb l'activitat laboral (incapacitats, canvi de lloc de treball, adaptacions,...).
- Assessorar i orientar en la gestió i tramitació dels expedients d'incapacitat davant les entitats i els organismes competents.
- Realitzar estudis, desenvolupar protocols, avaluar programes i guies d'actuació per a la pràctica de la infermeria del treball.
- Gestionar cures adreçades a elevar la qualitat i que permetin valorar el seu cost efectivitat.
- Identificar i participar activament en les urgències mèdiques que al llarg d'aquest període es presentin al Servei de Prevenció, havent de familiaritzar-se amb els protocols i guies d'actuació mèdica en aquest tipus de situacions, particularment mitjançant l'aprenentatge pràctic.
- Conèixer, participar i estar familiaritzat amb programes de rehabilitació readaptació i reinserció professional dels treballadors després d'un accident o malaltia, havent de dur a terme l'aprenentatge pràctic.
- Conèixer, participar i estar familiaritzat amb l'activitat pericial, havent de dur a terme l'aprenentatge pràctic.
- Conèixer, participar i estar familiaritzat amb l'estadística i epidemiologia laboral.
- Conèixer, participar i estar familiaritzat amb la gestió de la prevenció de riscos laborals.
- Conèixer, participar i estar familiaritzat amb les tècniques de seguretat, higiene industrial i mediambiental i ergonomia al lloc de treball.
- Participar i, en el seu cas, realitzar estudis de contactes d'agents biològics infecciosos.
- Proposa i incentivar la continuïtat dels tractaments i cures proporcionats a la població treballadora tant dins com fora de la seva jornada laboral, establint els canals de comunicació adequats, coordinat si cal amb altres professionals sanitaris.
- Realitzar comunicacions científiques i de divulgació.
- Informar i formar la població treballadora planificant, executant i avaluant programes educatius segons les necessitats detectades, de forma individual o en grups.
- Proposar i intervenir en projectes de recerca adreçats a millorar contínuament l'activitat professional i, amb això, millorar la salut de la població treballadora.

ACTIVITATS

- Col·laborar activament en la realització d'avaluació de riscos i estudi de llocs de treball juntament amb altres disciplines preventives.
- Realitzar i avaluar exàmens de salut ajustats als protocols de vigilància de la salut i a l'àmbit de les seves competències.
- Realitzar i interpretar proves funcionals (CV, OFT, ...).

- Col·laborar o, en el seu cas, realitzar investigacions d'accidents.
- Realitzar vacunació a la població treballadora en funció del seu estat vacunal/exposició a risc laboral.
- Realitzar estudis de contactes.
- Participar activament en sessions d'avaluació per a l'emissió de criteris d'aptitud.
- Elaborar planificacions i memòries de vigilància de la salut.
- Participar en la confecció d'expedients jurídics que puguin derivar-se de l'aptitud com a resultat dels exàmens de salut, amb la possibilitat d'assistència a judicis.

5. GUÀRDIES

Es farà una mitjana de 2 guàrdies al mes. Es faran en torn de tarda, per no interferir amb el desenvolupament de les rotacions, o bé de matí quan coincideixi amb el cap de setmana.

1er any de residència: A Urgències de medicina.

2n any de residència: A Urgències de Traumatologia de R2.

Objectius docents:

Augmentar l'exposició a les diferents patologies que es van veient durant les diferents rotacions d'atenció especialitzada, i facilitar l'adquisició de les diferents competències. Es consideren un complement indispensable, donada la curta durada de les rotacions. Durant aquestes guàrdies el nivell de supervisió en les diferents activitats serà decreixent i d'acord amb allò que estipuli el protocol de supervisió de l'especialitat.

6. ACTIVITATS FORMATIVES DEL PLA TRANSVERSAL COMÚ

Els/les residents assisteixen als cursos de formació organitzats per la comissió de docència i el departament de Formació Continuada per a l'adquisició de les competències transversals comunes a totes les especialitats o la majoria d'elles.

ACCIONS FORMATIVES	MODALITAT	R1	R2
Sessió Acollida Residents	presencial	•	
Suport Vital Bàsic	presencial	•	
Estació de treball clínic	presencial	•	
Tallers d'habilitats	presencial	•	•
Tallers de simulació	presencial	•	•
Comunicació en l'àmbit assistencial	presencial	•	
Seguretat del pacient	en línia	•	
Formació en prevenció de riscos laborals	en línia	•	

Curs radioprotecció	en línia	•	
Metodologia de la investigació	en línia	•	
Infecció nosocomial	en línia	•	
Estadística bàsica amb Stata	presencial		•
Dilemes ètics	presencial		•
Gestió clínica	en línia /presencial		•

Realitzaran, a més, el Curs de Protecció Radiològica, nivell bàsic, organitzat en format en línia per Subdirecció General d'Ordenació Professional de Catalunya per a tots els residents.

7. ACTIVITAT DOCENT DE LA PRÒPIA UNITAT

- Sessió setmanal del Servei. Transversal. Hi participa tot l'equip del Servei de Prevenció, tant personal assistencial com no assistencial:
  - Revisió activitat.
  - Sessió quinzenal de l'àrea assistencial (metges i infermeres).
  - Presentació, exposició i actualització d'un tema monogràfic. Mensual. Presentació alterna per metges i infermeres de l'equip del Servei, amb la participació obligatòria de tothom.
  - Revisió de protocols o bibliogràfica: Mensual. Presentat de manera alterna per un/a EIR i un/a MIR, i preparat sota la supervisió d'un/a infermer/a o metge referent, respectivament.
  - Assistència al Comitè de Seguretat i Salut mensualment.
  - Assistència al Comitè d'infeccions i política antibiòtica trimestralment.
  - Assistència al Subcomitè de Medicaments Perillosos trimestralment.

A més, els residents han d'assistir:

- A les sessions generals de l'Hospital: amb periodicitat mensual.
- A les sessions clíniques dels diferents Serveis on va rotant.

Al final de cada curs, el resident haurà d'haver presentat un mínim de 2 sessions.

8. ASSISTÈNCIA A ACTIVITATS FORMATIVES DE L'ESPECIALITAT

A més de la formació teòrica més bàsica, detallada en l'annex 1, hi ha un conjunt d'activitats formatives que la complementaran i que organitza el Centre d'Investigació en Salut Laboral (CiSAL-UPF) per al conjunt de residents de les UDM de Salut Laboral:

- Seminaris de recerca. Periodicitat mensual.
- Seminaris de casos pràctics (periodicitat anual). Organitzats per als residents de Medicina i Infermeria del Treball, exposats per un expert.
- Sessions bibliogràfiques (cada 1,5 mesos): preparació prèvia i exposició per part d'un resident.
- Seminaris d'Actualitzacions en Salut Laboral (mòduls de dues sessions de quatre hores cadascuna): presentació i discussió de temes d'actualitat en salut laboral.

Es facilitarà l'assistència als següents congressos, sempre que presentin alguna comunicació:

- Diada anual de la Societat Catalana de Seguretat i Medicina del Treball: preferentment de R1
- Congrés Nacional anual dels Serveis de Prevenció de Riscos Laborals en l'Àmbit Sanitari: preferentment de R2.

Finalment, es recomana l'assistència a cursos específics de l'especialitat, entre ells:

- Curs d'Actualització de Vacunes que organitza el Servei de Medicina Preventiva del Vall d'Hebron Barcelona Hospital Campus amb freqüència anual. Preferentment de R1.
- Curs de Patologia Ocupacional Respiratòria que organitza el Servei de Pneumologia del Vall d'Hebron Barcelona Hospital Campus amb freqüència anual. Preferentment de R2.

9. ACTIVITAT INVESTIGADORA

Els EIR seran convidats a participar en projectes de recerca actius, tant de la UDM com del CISAL.

Al final de la residència, almenys han d'haver:

- Realitzat i presentat a la Unitat un protocol.
- Elaborat i presentat una memòria de la Unitat a final de R2: anàlisi dels comunicats de situació hostil en el lloc de treball.
- Presentat 1 comunicació o pòster com a primer/a autor/a.
- Participar en almenys una publicació indexada.